Predplata van Šibenika na tromjesec 3 Kr. na pô godine 6 Kr.

Predplata u Šibeniku jednaka je kao i van Šibenika. Pojedini broj stoji 6 para.

Predplate i pisma šalju se Uredništvu. Nefrankirana so pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju. Oglasi, pri-obćena pisma, zahvale itd. tiskaju se po 20 para redak o o ili po pogodbi. o o

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

28. VELJAČE.

Na ovaj dan pred deset godina Hrvatska je izgubila Anlu Starčevica. Hrvati su dužni, da Uspomenu Njegovu stuju kao i sebe iste, jer Njegova je velika zasluga, ako znadu, što sve mogu i što sve moraju da rade za svoju sreću, za svoju budučnost. Vječna slava Anti Starčeviću!

Sto je to bilo na Rieci?

Tko bi na to odgovorio? Tko zna, kad šute oni, koji bi trebali da javno dadu ra-čun narodu o svom djelovanju? Da kažemo, što je tamo bilo, mi koji takodjer ne zna-

žemo jest, da ćemo naše mišljenje u tom poslu kazati iskreno i otvoreno. Mi smo i do sada u važnim pitanjima našeg javnog života za-uzimali posve nezavisno stanovište i poka-zali da nismo vezani obzirom prema nikomu,

nego jedino prema domovini.
Nijedan hrvatski list nije valjda obšir-Nijedan hrvatski list nije valjda obširnije tumačio potrebu sporazuma i saveza
Magjara i Hrvata od nas, ali od svih, koji
su ovo stanovište zagovarali valjda smo takodjer bili jedini, koji smo ovaj sporazum
i savez temeljili na ravnopravnosti, na pravu
našeg naroda. Do praznih izjava, do čustvovanja, do ljubavi ili mržnje, kojima medju
narodima nema mjesta, nismo ništa držali i
bez prestanka smo upozorivali naše političare, da budu obzirni i nepopustljivi, da rade
tako, da se naogu u svakom slučaju vratiti
kući vecra če a i svjestri da su učinili sve,
što je od njih današnji položaj našeg naroda
zahtievac.

Zastupali smo stanovište narodnog do-

kuci vecra čea i svjestri da su učmili sve, što je od njih današnji položaj našeg uaroda zaltievac.

Zastupali smo stanovište narodnog dostojanstva i marodne slobode t. j. da je nami savez sa Magjarima isto tako potrebit, kao što je njima naš. Ni više ni manje, jer koliko je njima do njihove narodne slobode, toliko je njima do njihove narodne slobode, toliko je i nami do naše. Hoće li oni da imadu saveznika, koji će im pomoći, treba da i sa svoje strane pruže sve ono, što savezniku treba dati. U ovom smislu mi smo shvaćali dogovore našeg odbora sa magjarskim, pa smo te dogovore želili i branili te narodu tumačili, da nam od njih ne može, ne smije biti nego koristi. Mi smo i danas toga uvjerenja, pa bili bi i u onom slučaju, kad bi se Magjari pokazali bahati, te postavili neprilivatljive uslove. Mi mislimo naime da ovaj savez naših naroda proti njemačkoj bujici.

Ali ni za ovaj ovako potrebiti savez ne bi mi, kao narod, htjeli nikoga molita još manje se pred kim ponizivati. Nuglasili smo za to, da će narod hrvatski ovi borbu za savez i slobodu zapodjenuti, ali samo onda, ako bude osvjedočen o iskrenosti svoga saveznika, ako bude imao u ruci sva jamstva potrebita i kadra da ga uvjere o jednakim dužnostima i jednakim pravima borbe i pobjede. Bez toga — govorili smo — narod hrvatski će mirovati, jer u nijednom slučaju ne može mu biti gore, nego je danas, a u ludo ne će se izlagati za nikoga.

Polazeć sa ovih gledišta mi smo naše ljude opominjali na oprez, na razboritost, si svoga saveznika, ako pokoritost, svoga saveznika, ako pokoritost, svoga saveznika, ako pokoritost, svoga saveznika, ako bude imao u ruci sva jamstva potrebita i kadra da ga uvjere o jednakim dužnostima i jednakim pravima borbe i pobjede. Bez toga — govorili smo — narod hrvatski će mirovati, jer u nijednom slučaju ne može mu biti gore, nego je danas, a u ludo ne će se izlagati za nikoga.

lagati za nikoga.

Polazeć sa ovih gledišta mi smo naše ljude opominjali na oprez, na razboritost, na nepopustljivost, pače mi smo ukorili gosp. Milića radi njegove male suztezljivosti u državne-pravnim izjavama i uviek smo preporuručivali da se dogovori sa parlamentarnom vecinom Ugarske dovrše čim prije, svakako prije, nego ona dodje na vladu. Mi smo izričito naglasili, da bi svako dogovaranje sa ugarskom koalicijom postalo suvišno i bezuspješno onim časom, kad bi ona došla na

Ima medju Magjarima njekih ukorenjenih imperialističkih predsuda, — pisali smo
— kojih se oni valja da okane, ako će da
budemo saveznici. Imaju Magjari preko das
nasnje nagodbe nad Hrvatima veliku nepravvednu prevlast, koju valja da napuste, žele
li da budemo zajednički radili. Imajn Magjari i o Dalmaciji čudnovatih državno-pravnih pojmova, a i te valja da promiene.
Imaju oni i veliku prividnu korist, da vladaju nad Hrvatima i da svoju vlast pruže
do mora.

Ugroženi narodi treba da se sili opiru silom, tvrdom voljom, jačom od ikakvog oružja. Naš se odbor nije smio Bog zna čemu nadati, ali on je mogao, on je morao svoju volju, volju svog naroda saprostaviti volji magjarskoga naroda, i to u tolikoj mjeri, da jedna volja bude jednaka drugoj. Sila hrvatskih težnja valja da bude ravna sili težnja magjarskih. Onda će tekar ovi narodi uviditi, da im je najbolje živjeti složno i u miru. složno i u miru.

ovi narodi uviditi, da im je najbolje živjeti složno i u miru.

A da dodje do ovog saveza, ovog smirenja mi smo uprav tiskali, da dogovori budu čim prije, a to jer smo želili da ne budu držani kasno t. j. poslie nego se Beč sporazumije sa Magjarima. U više prigoda smo tumačili, da za Hrvate ne bi bilo uputno odgadjati pregovore dokle u Ugarskoj dodjena vladu koalicija, jer je očito da naš odbor u tom slučaju ne bi u ničemu bio ravnoravan ugarskom. Odbor ugarski bi imao vlast u rukam i popustio bi našemu samo ono, što bi htio. Od ovakovog ngovaranja mi smo uviek zazirali, jer ne bi moglo biti nego na naše narodno pohizenje i štetu. Koji narod pušta iz ruku, što već ima? Narodi se nagadjaju i popuštaju samo, kada su na to prisiljeni, a očekivati da bi koji narod drugomu što dao dobre volje, to ne mogu nego naivni ljudi, koji o prirodi međjunarodnih zakona nemaju pojma.

Naš odbor je mogao da uspjehom pre-

djunarodnih zakona nemaju pojma.

Naš odbor je mogao da uspjehom pregovara sa magjarskim samo dok su se obojica nalazila u istom položaju, dok smo i mi i oni podčinjeni istoj sili. Čim taj poležaj ravnoteže prestane, prestao je i svaki koristni dogovor, jer ugovarajuće stranke nemaju više ni istih potreba ni istih težnja.

Ovu istinu mi smo naglasivali, i čudnovato nam je, pače i nepojmljivo kako ju naši odbornici nisu mogli shvatiti.

Mi smo se veselili da se dogodjaji razvijaju nami u prilog. Čim su odnošaji izmedju Beča i Magjara postojali napetiji, to nam je bilo draže radi naše koristi, jer su Magjari postojali slabiji prema nami. Čim je kriza došla do vrhunca, čim je bio ugarski sabor razpušten, tim smo bili miruji i zadovoljniji, jer smo mislili, da je nadošao pravi čas za pregovore.

Hi Magiari valia da pristanu na naše

Ili Magjari valja da pristanu na naše zahtjeve ili je svako dogovaranje izmedju nas

Ovo je bio logični zaključak. U prvem slučaju, mi smo postigli što smo htjeli, u drugom znamo na čemu smo.

Odbornici hrvatki nisu znali logično misliti. Nisu bili političari ili nisu znali ili htjeli raditi kako im je nalagala dužnost, niti su se pitali za svu odgovornost, koju imaju pred narodom i pred svietom.

Naši odbornici bili su na Rieci već 15. o. m. Na 13. znalo se je da će ugarski sabor biti razpušten i to uprav na 19. Riečka konferencija bila je radi toga odgena. Naši delegati pošli su ipak na Rieki i na 16. bilo je utanačeno, da će se sastanak sa magjarskim odborom držati na 28. ov. mj.

nak sa magjarskim oddoriom držati na 25. ov. mj. Kad se ovo utanačilo, znalo se već da magjarski delegati neće biti tada zastupnici. Mi smo već na 17. donieli brzojav iz Beča, u kom se kaže, da su bečki krugovi htjeli

umanjiti znamenitost ovog sastanka, jer da nakon razpusta magjarski zastupnici ne bi mogli više traktirati kao predstavnici naroda. Ovo sve iznosimo, jer "Novi List" nosi datume, kao da se ni na 15. ov. mj. nije zaalo, da će sabor biti razpušten. Kad smo mi u Šibeniku na 13. znali, kako je to da se nije znalo na Rieci na 15.?

Znalo se je i uza sve to bio je urećen sastanak za 28. ov. mj.

Na 19. je sabor ugarski bio razpušten. Isti dan su delegati magjarski ostali bez zastupničkog mandata. Da će tog dana to tako biti, znali su oni već prije, pa kako je to, da se ni na 15. ni na 19. nije nitko dosjetio, da se ne može držati sastanak?

Kako je to, da su naši delegati čekali na Rieci sve do 21. i tek tada došlo do onoga poznatoga pisma D.ra Pere Čingrije;

Ovo sve trebalo bi da se u javnosti razjasni.

razjasni.

Gosp. Dr. Pero Čingrija piše g. Kossuthu: "Nova situacija ukida svaki razlog, "da se stvar požuri i za to Vam ostavljamo "podpunu slobodu, da označite i vrieme i "mjesto za sastanak kad ga budete držali "shodnim, ako držite, da je umjestno, dok "se današnje napeto stanje ne razpline."

Ovim gosp. Čingrija odgadja sastanak za bolje dane. Za kada?

Kad Magjari budu smatrali shodnim da ga drže t. j. kad se nagode sa Bečom, kad budu mogli svoju voju namećati nami Hrvatima. Drugačije tumačiti ovu odgodu nemože se, jer mje moguće, pa mi mislimo, da do ove ovako navine odgode nisu došli naši delegati po svojoj volji, nego po želji istih Magjara. S ovim korakom naši delegati su se postavili na onaj temelj, od kojega smo mi uviek zazirali, jer nas baca u podredjenost Magjara. A proti tomu ćemo uviek. biti, jer mi smo za ovaj savez samo u koliko nam može biti od koristi i u koliliko ne dria u našu narodnu čast i u naše narodno dostojanstvo.

Preko ovih granica ne idjemo i uztreba li, borit ćemo se svom snagom proti svakom poniženju.

Izgovor da je odgoda sastanku bila potrebita za to, jer magjarski delegati nisu više zastupnici, nije za ozbiljne ljude. Jedan Kossuth, jedan Appony, jedan Banffy, Zychy i t. d. sve vodje koaliranih magjarskih stranaka ostaju predstavnici svojih stranaka, svoga naroda i kad nisu zastupnici. Oni kao mandatari svojih stranaka mogu na ime istih uviek ugovarati kao što i ugovaraju i kao što će ugovarati. A da ih naši ljudi oslobadjaju od te dužnosti samo prama hrvatskom narodu i da svoj hrvatski narod meću u podredjeni položaj prema mandatarima magjarskoga, mislimo da nije ni politički ni dostojno naroda, koji sebe štuje.

A da naši političari idu još i dalje i pristanu na sve, što se magjarskim delegatima prohtije, to oni mogu učiniti u svoje ime, a ne u ime naroda. Na to ih nije nitko uoblastio.

uoblastio,
"Jedina stvar, na' koju ne bismo mogli
pristati, bio bi sastanak u inozemstvu,
posto bi ovaj mogao dati povoda netemeljitim predpostavkama, da se snuje nešto
protivno legalitetu i zakonu, od kojih nemamo nikakva uzroka da se odalečujemo,
pošto riečka resolucija, koja mora da bude
podlogom naših razprava ne sadrži drugo
nego postulate u svakom pogledu opravdane,
a na našem pravu utemeljene".

Nije nam stalo ovaj čas izpitivati o
kojem se pravu ovdje govori, ali smo slobodni upitati:

Tko je na ovu izjavu uoblastio D.ra

bodni upitati:
Tko je na ovu izjavu uoblastio D.ra
Peru Čingriju? Zašto je ova izjava učinjena?
Ili je u našoj zakonitoj borbi za narodno i
državno naše pravo što protivna legalitetu
i zakonu? Zašto D.r Čingrija nije pustio

da ovu i ovakovu izjavu učine osobno oni, kojima najviše ide u prilog? Zašto je on to učinio, a ne Magjari?

NAUCNI ODBJEK

Franjo Kossuth odgovorio je: "Predla-"žem, da se rečeni sastanak odgodi za bolja "doba, koje će biti utanaćeno zajedničkim "sporazumom, biva za onda, kada će svi "učestnici opet zadobiti mandate, koji su "njekima bili digmuti". Drugim riečima, Kossuth je odgodio dogovore za sporazum za ono doba, kad dodje na vladu. I s ovim je svršeno. Mi smo, kao na-rol, izgubili bitku. Izgabiti blah.

dodje na vladu.
I s ovim je svršeno. Mi smo, kao na-rod, izgubili bitku. Izgubiti bitku nije sra-mota, ali težko je omomu, koji nije barem sačuvao čast svoje zastave.

Što-je bilo to na-Rieci? Ne zuamo, a rekli smo, što smo mogli.
Nego još ostaje. Ima njekih zaključaka, koji da nisu za javnost. Po malo Ta javnost, to je narod hrvatski. Ti zaključci rade o narodu. Ti zaključci nisu takove naravi, da bi "mogli dati povoda netemeljitim pred"postavkama, da se snuje nešto protivno "legalitetu i zakonu", dakle kad ničega nema što bi smetalo, zašto se ti zaključci ne dadu u javnost, da narod zna, što se o njem zaključilo i što mu treba raditi?
I kod nas Hrvata treba jednom da prestane nesretni običaj, da dvojica trojica odredjuju, a drugi da se tek probude kad je sve gotovo i kad se više ne može popraviti.

Izborni kotari u Dalmaciji.

Dalmacija se dieli u 11 izbornih kotara.

Svaki izborni kotar bira po jednog zastupnika. I. izborni kotar sačinjavaju sudski kotari: Rab i Pag, i obćine: Sali, Silba i Zadar (u sud-

Rab i Pag, i občine: Sali, Silba i Zadar (u sudskom kotaru zadarskom).

II. izborni kotar sačinjavaju sudski kotari:
Benkovac, Kistanje i Obrovac, i občine: Nin i
Nozigrad (u sudskom kotaru zadarskom), a Promina (u sudskom kotaru kninskom).

III. izborni kotar sačinjavaju sudski kotari:
Sibenik, Tiesno, Skradin i Biograd.

IV. izborni kotar sačinjavaju"sudski kotari:
Drniš i Vrlika i občina Knin (u sudskom kotaru kninskom).

kninskom).

V. izborni kotar sačinjavaju sudski kotari:

Sinj, i občine: Muć (u sudskom kotaru splitskom)
i Lečevica (u sudskom kotaru trogirskom).

VI. izborni kotar sačinjavaju izborni kotari:

Imotski i Omiš.

VII. izborni kotar sačinjavaju sudski kotari:

Hvar, Vis i Brač i občjne: Stariqrad i Vrboska
(u sudskom kotaru starogradskom) Šolta (u sud-

(u sudskom kotaru starogradskom) Solta (u sudskom kotaru splitskom).

WIII. izborni kotar sačinjavaju sudski kotari:
Makavska, Vrgovac, Metkovič i Stavi grad (izuzev obćine uvrštene u VII. izborni kotar) i občina Ston (u sudskom kotaru stonskom).

TX. izborni kotar sačinjavaju sudski kotari Spljet, izuzev obćine uvrštene u V. i VII. izborni kotar; i občine Trogir i Novi (u sudskom kotaru seciola.

X. izborni kotar sačinjavaju sudski kotari Dubvovnik, Kovitula i Pelješac; i obdasi kotari:
Dubvovnik, Kovitula i Pelješac; i občine: Mljet i
Slano (u sudskom kotaru stonskom).
XI. izborni kotar sačinjavaju sudski kotari;
Kotor, Perast, Budva, Ercegnovi i Caetat.
Na ovu čudnu razdiobu mi čemo se posebno

osymuti.

Izborna reforma u Austriji.

Listovi donose, kako se je osnova o izbornoj reformi dojmila pojedinih stranaka. Napredna njemačka stranka zadovoljna je, samo želi neke izmjene u pojedinim tačkana. Njemačka je pučka stranka nezadovoljna povišenjem slavenskih mandata. Grupa "frei alldeutsche" protivna je junctimu izmeđju izborne reforme poslovnika za carevinsko vieće. Grupa Schönererova protivna je osnovi. Kr-

šćanski socijalisti zadovoljni su. Ustavni veleposjed protivan je osnovi. Česki je veleposjed predao Gautschu spomenicu, kojom traži neke promjene u autonomnom pogledu. Sve češke stranke protivne su osnovi. Slovenci su zadovoljni. Hrvati su nezadovoljni i iznenadjeni zbog načina kako su razvrstami izborni kotari u Dalmaciji. Rusini, socijalisti i njemački konzervativci zadovoljni su so snovom. "Neue Freie Presse" piše, da je Gautschova izborna reforma na korist samih Slavena. Njemačka hinokrizini.

Bugarska i Srbija.

Bugarska vlada prepustila je srbskoj vladi na slobodu da modificira ugovor prama sporazunsku sa Austro-Ugarskom, uz opazku, da bi ove modi-fikacije učinile carinarski savez skoro suvišnim, pak da bi bolje bilo, da se mješte saveza napravi

Konferencija u Algesirasu,

Kritična sedmica te konferencije je prošla, ali kritičnost njezina traje i kroz ovu. Pitanje redarstvenih mjera, koje nije dovelo do nikakova sporazuma izmeđju Njemačke i Francuzka iznosi već svoju osnovu glede marokanske banke. Njemačka je i u ovom pitanju imals skroz drugu osnovu, te je na predlog odmah uzsliedio i odgovor, pa su tako sad na dnevnom redu u jedan put oba škak-liiva nitanja.

je ma premo deman tessuemo i ongovor, pa su tako sad na devnom redu u jedan put oba škakljiva pitanja.

Bankovnim pitanjem htjela je Francuzka odstraniti okorjelu nepomičnost Njemačke u pitanju redarstva, koje Francuskoj stoji više na srcu. Htjela je uzput dati razumjeti, da ona nije toliko popustljiva, koliko bi se dalo misliti. Ona je tim korakom zašla u najteke, e da se konferencija raztepe ili da onako samo životari. Ona je tim prisilla Njemačku, da jednako postupa.

Za sada dakle obstoje opričenosti u dva najvažnija pitanja. U Francuzkoj i Njemačko, dada glede njih pesimizam, u neutralnim državama, naročito u Englezkoj, drži se, da će se sve moći ljepo izravnati. To daje slutiti, da će neutralne vlasti, na čelu im Englezka, u slučaju konačnog neuspjeha, pridržat sebi akciju, da i jedna i draga strana poprime njihove dobre savjete. — I to bi, u istinu, i bila prava svrha ove internacijonalne konferencije.

Međjuto štampa u francuzkim i njemačkim

strana poprime njmove doore savjete. — 1 to ol, u istimu, i bila prava svrha ove internacijonalne konferencije.

Međjuto štampa u francuzkim i ujemačkim provincijama piše u mujoštrijem tonu, i izazivlje bojazan tezkih posljedica. Velikom se je zebnjom očekivao Rouvierov govor, koji je imao da razbistri položaj. Ali je Rouvier progovorio sasma drugije i iztakao samo francezke interese, o kojima se razpravlja u Algesirasu.

Marokanski su delegati kroz to preko razprave o bankovnom pitanju predložili ustroj banke i dali prednost francezkom zahtjevu.

Značajna je u ovoj stvari izjava cara Nikole.
On i kazao: U Europi ne će biti rata, sve da u Algesu su i ne dodje do sporazuma. Potežkoče Francezke adaju mi brige i moji zastupnici imaju nalog da podupiru Francuzku i da nastoje izgladiti spor s berlinskim dispozicijama.

U Rusiji.

Mnogo se ovih dana pisalo o dimisijama mimistra Witte-a. Dimisija medjuto nije još potvrdjena, ali je činjenica, da u Rusiji sve to više raste antagonizam izmedj stranke, koja bi htjela hit kostitucijonalna, držeći se manifesta od 30. listopada i stranke, koja bi htjela uzpostavu čistog autokratizam. Kad bi ova posljednja pobjedila, Witte bi morao radi svoje časti odreći se, jer je on sam naviestio program političkih reforma. Kostitucijonalci rade sve moguće, e da obedani ustav ne bude u samim ricim, već i u dje-lima. Oni hoće, da jednakost i osobna sloboda budu gradjanima zajamčena i da Duma bude izabrana i sazvana u travnju, kako se je i obreklo. Nasuprot reakcija drži, da je sada zgodan čas okoristiti se krvarom pobjedom, koju je carstvo održalo nad revolucijom u Moskvi, pobjedom, o kojoj tek sada doznajemo sve grozne potankosti uzprkos onoj oštroj cenzuri naredjenoj proti svim obaviestima, koje se šalju preko državnih granica. Na dnevnom je redu dakle alternativa: kostitucija ili autokracija. Tko će pobjediti? Vidjet ćemo.

ćemo.

Parižke novine javljaju, da je vlada odlučila sazvati dumu za 18 travnja. Dotle će bili objelodanijene sve zakonske osnove, obećane manifestom od 30 listopada.

Dne 22 ov. mj. bila je u Moskci skupština ustavne stranke, koja se zove: "Savez 30 listopada." Skupština se je izjavila proti vladi, jer da je skremila s puta potrebitih reforma Predsjedatelj je naglasio, da savez želi postepeni razvoj političkog života u Rusiji, te za to nije solidaran ni sa natražnjačkim ni sa prevratnim strankama.

Polonyi i njemačko uplićanje.

Uzprkos svim oprovrgnućima sa strane nje-mačke Polonyi sliedi još uviek tvrditi, da se Nje-mačkoj ima pripisati, ako je ugarska kriza dospjela

Mi smo, reče Polonyi, tvrdo uvjereni, da bi se Mi smo, reće Polonyi, tvrdo uvjerem, da bi se kralj bio odavna nagodio s koalicijom, da Njemačka nije uviek bila neprijateljski razpoložena prema Magjarima. Kad bi njemačka vlada bila nastojaka, da trgovaški ugovor bude ratificiran od ugarskog parlamenta, kriza bi se bila brzo rieśila u prilog

Magjarima. Dva su puta vodje koalicije prikazali ovu okolnost Bilowu i Posadowskomu. Koalicija je namjeravala glasovati za ugovor bez ikakve promjene u njegovoj bitnosti, tražeći samo, da ga se u formi uzme kao sredstvo primljeno sasvim neodvisno sa strane Ugarske, da se tim naglasi neodvisnost magjarske države. Njemneka je na to odgovorila surovim odklanjanjam, a na vlastitu štetu, jet je tako Magjare učinila ljutim protivnicima trejnog saveza. Kad se sastane ugarska delegacija, ona će energično napasti trojni savez. I doista, ugarskoj Delegaciji pridružit će se svojim glasovima Česi i Južni Slaveni, koji su, kako je pozanto, žestoki protivnici tog saveza. Trojni je savez nortav za Magjare. Naći će se drugih saveznika. Ponude ne manjičaju.

manikaju.
Polonyi je spomenuo još, kako su Magjari u proklosti bili najveći podržavatelji trojnog saveza. Isti Lajoš Kossuth god. 1879., kad je bio u Turinu, geoverći sistim Polonyiem, bio se je odlu*no izjavio u prilog savezu s Njemačkom.

NAŠI DOPISI

Split.

Dopis u 80. broju vašeg cienj. lista pod na-ovom: Radna ruka i imućni ljudi, vrlo se dobro-jmio svih zdravu mislečih i rado ga se svagdje alo, I zbija ovo putanje suki je dan sve to žnije. Eto već i visoki dostojanstvenici u Beču

čitalo. I zbilja ovo pitanje svaki je dan sve to važnije. Eto već i visoki dostsjanstvenici u Beču prikazali su neku vrst zakona o cejeguranju privatnih činovnika, ali kao obično, ta osnova skleputana u Beču, bit će dobra za druge, ali ne za nas. Zastupnik je Biankini već to opazio, da će biti kao ono odielo, što ga maćuha kroji za pastorke, kad njih nema kod kuće. — Malo nam se datle dobra odatle naddii. Treba da se mi sami pomožeme, kako bolje zamano i močemo.

Na 18. t. mj. bio sam prisutan sjednici naše Hrvatske Radničke Zadruge. Po trečima predsjedatelja razaznalo se da je to bila deveta glavna sjednica tog dražtva. Prije osam godina, kad se družtvo tek zasnovalo, imalo je dosta doga, danas ono ima imetak od preko 50,000 K. To nam najbolje i dokazuje, koliko se može slogom i radom postići. — Blagajnik P. Pavičić pročitao je izvještaj uprave, iz kojega se razabrao napredak družtva i kiko Hrvati podupiru ovu zadrugu milodarima, podporama ild. Zadruga ima 14 članova dobročinitelja i više podupiratelja. Tako je ona u stanju davat siromašnim radnicim kad su u nevolji, razne podpore, uzdražavati pet članova mirovnom, i pomagati četvero djece umrih zadrugara, koja će primati pomoć sve dok navrše 14.n god. Ne će bit s gorega, ako vam ovdje navećem u kratko izvadak i glavne oznake družtvenog pravimika. —

Ne ce nit s gorega, ako vam ovije navedem u kratko izvadak i glavne oznake družtvenog pravilnika.

1. Družtvo će po mogućnosti davati zarade svojim članovima, ako ne bude zarade, onda pomoć. 2. Kad se član razboli, ako je siromah, prima pedpora. 3. Kad ostar i postane nespresoban za rad, ima mirovinu. 4. Ostavi li djece izpod 14 godina, imaju podporu, dok ta godinu navrše. 5. Kad umre, obitelj prima 100 K za pogreb. s sapruga 50 K. — Svaki umirovljeni član ima na godinu onoliko, koliko je uplatio, odkad se je upisao. Članom može biti svaki, koji ie navrše 16. godina. Po tome dobromisleći radnik od 18-20 godina, ako se upiše kos član, pa radi i plača redovito jedno 30-40 godina, uplatit će K 360 do 400, i u tom shtiaju imat če zatim mirovinu od 360 ili 400 K na godinu.

Radnička Zadruga ima Zakladu "Strosamajer" koja danas ima 2044 K. Ova će zaklada počet škol. god. 1906/07 davati podpore od godišnjih K 100 članu ili sinu kojeg člana siromašnog, koji dokaže, da će učit obrt lii trgovinu, i u nauku postigne dobar uspjeh.

dokaže, da će učti obrt ili trgovinu, i u nauku po-stigne dobar uspjeh.

Zadruga preuzimlje svaku vrst gradjevne rad-nje, da njezimi članovi budu imali zarade, Zapo-sleni članovi imađu pravo na čistu dobit. Godine 1905. zaposlenici u radu primili su oke 1500 K više, — Ovakove krasne ustanove dužan je pripo-magat svaki čvyjck razuman i dobar i svaka vlast, jer one pomažu razvitku radnika, daju mu posla i odvraćaju ga od obsjena krivih proroka i lažnih prijatelja.

prijatelja. — Hrvatska Radnička Zadruga ima izvrstnih radnika i drvodjelaca, kovača, zidara, bojadisara,

itd. i u stupju je izvesti ma koju vrst rada. Već je izvela razne zgradje za obćinu, državnu vlast i za privatnike. Glavni joj je faktor pri tome pučka dulmatinska Banka, kojom ima tekući račun i koja je jamila za tačaost rada i kod poljodjelske škole itd. Posjeduje i skladište gradjevnog materijsla. Clanori uprave za g. 1906 jesu: M. Jankov, D. Mikačić, P. Pavičić, J. Botić, K. Makiedo, K. Čulum, A. Vidović, Priglednici: K. Tončić, J. Juričević i M. Plilć.
Trebalo bi, da se i draga mjesta u pokraimi

A COLOR OF THE CASE OF THE CAS

ricević i M. Pilić.

Trebalo bi, da se i druga mjesta u pokrajini u ovome povedu za Splitom, da se u svim barem većim mjestima i var. šima osmiju radničke zadruge, jer je njihova važnost i kovist velika i za sadašnjost i za budućnost.

Iz obćine bezpravlja. Iz Vodica nam javlja ju, da izložene izborne listine sastavljene su gor nego što bijahu za zadujih obćinskih izbora. Pro-

ju, da izložene užb vrne listine sastavjene su grenego što bijahu za zadujih obćinskih izbora. Prošle godine bijahu hotinično izostavljeni po upravitelju obrtnici Čtćin Radin Ivan, Markoč Kata žena Markova i drugi, pa i ove godine nije ih se
avrstilo u kazalo uvrstaba.

Poreznici Grzurev Tome p. Šime, posjedovni
List broj 1237; Roca Martin p. Mate pos. List
965; Roca Marko i Martin p. Mate pos. List
974; Udovičić Luca žena Martina Roce pos. List
13, 392 i 1051 — onaj komu vjeresijski Zavod
Kraljevine Dalmacije udielio zajam od 10,000 K
— i mnogi drugi, nisu uvršteni.

Čorjć Marko p. Stipe pos. List 261, 274,
720, 704; Markoč Tome p. Vice pos. List 183 u
izbornim listinam oživili sn; dočim u poreznim
knjigam uvršteni su kao baštinici (ora credi).

Skočić Šime p. Ante u izbornim listinam uvršten kao "ležeća ostavština" dočim na pos. Listu br., 155 i 854 stoji baštinici. Ništa bolje ne
stoji ni sa tretkom Fržop Grgo p. Stipe. A o Čorić nasljednici p. Stipe pos. List 1248 nema ni
spomena.

Švelian Anti n. Jakova ono "baštinici" sa
Svelian Anti n. Jakova ono "baštinici" sa

stoju m sa tvratsom Frzoji cirgo p. Suje- vići masjednici p. Stipe pos. List 1248 nema ni spomena.

Šprljan Anti p. Jakova ono "baštinici" sa odlukom 13 svibnja 1905 br. 8441 Namjestništvo brisalo. U izloženim listinam ovog izpravka se ne vidja. — Udovičić Sime, Vicko, Nikola i baštin. pok, Ive svi kao nasl, pok. Stipe; Vučak Joso, Marko, Martin Vicko i Štime pok. Jakova; Vučak baštinici pok. Marka; Barešin brat pok. Jakova; Bosotin Martin, Šime i Vicko p. Ive, Barcšin Mate pok. Ive i na stotine drugih plaćaju porez, a u jzbornim listinam neobstoje niti oni, niti kno baštinici, a niti njihovi otci. Sramota!

Tomu Ivasa p. Mikule, koji plaća preko 50 K izravan poreza, baca se u III izborno tielo sa 6 K! — U kazalima za uvrstbe nahodi se uvrštena Crkva sv. Križa 3 puta, a u kazalu za izbornike 4 puta!! Hajd, ti razumi!

Izkaznice III tromjeseca poreznog ureda i neobstoje, a u onima IV tromj. pr. godine sve nie-čno, nikakovih promjena!

A da konac djelo krasi, sve izborne imenike i listine izložilo se n prepisu, originala god. 1899 ne ima. Koja vlast jamči za autentičnost? Obćina! Upravitelj!!!

Da se prizoveno, prilužimo! A kome? I pro-

ne ima. Koja vlast jamči za autentičnost? Obči-na! Upravitelj!!!

Da se prizovemo, pritužimo! A kome? I pro-šle godine bilo uloženo preko 600 utoka. U istim bijahu navedena sva nasječena bezakonja. Pak? Tto te sudi, kadija te sudi; tko te vješa, kadija te vješa!

DOMACE VIESTI

Upravu državnih željeznica upozorujemo na veliku nepravdu, koju trpe činovnici, podkinovnici, podkinovnici, podkinovnici, podkinovnici, podkinovnici, podkinovnici, podkinovnici, podkinovnici, podkinovnici, podkinici, koji mu drago službenik, pak i činovnik nije oglebljen sa 1, 2—6 i 10 kruna za svaku i najmanju malenkost, pak i zato, ako sjede, ili se nasloni na sjedalo, gdje nebi imao sjesti. Nesretni ljudi služe, da samo mogu uzdržati svoju nejaku djećicu, a ovim im se načinom oduzimlje i ono malo što primaju i krvavo zasluže.

Orakovo nehumanitarno postupanje treba žigosati; jer kojim pravom može svaki kojemudragović uzkratiti radniku dewinici? A zna se, da podčinjenom osoblju se to više puta dogadja iz osobnih osveta i drugih nizkih razloga.

Na šutinu Politou neka udruga kani podir-Upravu državnih željeznica upozorujemo

Na Šupinu Poljicu neka *udruga* kani podig-uzorni kokošinjak, te je već stupila u prego-sa vlastnikom zemljišta.

Hrvatski propovjednik za ovu korizmu u na-gradu jest vlč. ot. Andrija Matutinović.

† Tona Matačić rodj. Bogaolo, žena Nade Matačića, preminula je jutros nenadno od kapi. — Vječni joj pokoj!

Poštena djevojčica. Sinoć na šetnju po gradu, u onoj silnoj stisci i graji zadnjeg pokladnog dana vojnički kapetan g. Fischer izgubio je bio novčarku sa dosta znatnim iznosom novca. Djevojčica Ma-rica Juras našla je novčarku, i kad doznala, da ju

je g, Fischer izgubio, pošla je sama k njemu i predala mu je, Gosp, Fischer znao je liepo napla-titi ovaj dokaz poštenja, darovavši djevojčici 5 kr,

iste "Citaonice" i "Sokola" u ponedjeljak večer izpali su, kako nam javljaju, vrlo liepo. Oba plesa bijahu vesela, vrlo zabavna, a trajala su do preko 4 sata u jutro. Ples "Hrvatske Čitaonice" u subotu, te ples

Sinoć, zadnji dan poklada, bilo je u gradu sve veselo. Glavna ulica ko šipak puna. Hitalo se, pjevalo, sviralo uz graju i ciku krabulja. Inače

Danas po podne u Mandalini je bilo obično sažiganje pok. Krnje uz mnogobrojno saučešće.

"Hrvatski Sokol' i "Hrvatska Čitaonica" viju danas barjak na pô stiega, jer je danas taman deset godina od smrti velikog Hrvata, bezsmrtnog Dr. Ante Starčevića. Vječna mu slava!

Za družbu sv. Ćirila i Metoda u Istri primilo Zá družbu sv. Círila í Meteda u Istri primite je naše urednístvo K 1 od gosp. Vicka Markovica nadavitelja u P. Šepurini mjesto byzoj, čestike prigodom vjeučanja gosp. Jos. Galžinje v odiič, gagicom Zorkom Traini učiteljicom. U istu svrhu K 1 od g. N. N. — Prije izkazanih K 64.50. — Ukupno K. 66.50. Napried za našu Istru!

Izmienjen kaban. Na sokolskom plesu od 17. mj. netko je izmienio svoj kaban i uzeo drugi, i izmutra ima oznaku *I. Z.* Tko ga posjeduje, a ga donese na naše uredništvo i dobit će svoj.

Naknadni izbori na Lećevici urečeni su za

U gjednici od 23 o. mj. carev. vieća u Beču Dulbić upitao je vladu o vredjenju parobro-rske sveze izmeđju Rogoznice i Šibenika i o osno-nju brzojavnoga uređa u Žirju.

anju drzejavnoga ureda u Zdrju.

Iz Metkovića nam javljaju, da je tamo na
122. t. mj. bila vrlo liepa pokladna zabava, koju je
otvorio novi g. načelnik Vid Głuśćević liepim govorom. Zabava je protekla u najljepšem skladu
izmedj Hrvata i metkovskih Srba, dapače tome
skladu u hator bilo je u dvorani slika i obilježja
milih jednima i drugima.

Iz Vranjica nam pišu: Poslie dvie godine ostavlja nas vriedni i čelični zupnik Don Radoslav Katalinić, glagolaš. Cielo mjesto žali njegov odlazak, jer je bio ne samo čorjek od glave do pete, već i silno zauzetan za dobro mjesta u obće. a crkve napose. Potrebe naše su velike, a niko za njih ne mari. Odlazkom Don Radoslava bit će nam sto put grdje, ile nadje ti se opet tko, da za nas radi i naše potrebe zagóvara.

Benkovačka okolica. U ovoj krajini kradje i zločinstva sve više uzimlju maha. Nekjdan udovici iz Vukšića Božici Radmilovoj ukradoše 14 glava vunjači, a takodjer istih dana Josipa Mariću isto iz Vukšića 4 glave kozjači. Josipovim lopovim nitko ne udje u trag, dočim udovićinim udjoše u trag i nadjoše u Dugopoljcim kolunaši iste, gdje ih uprav deru.

i nadjoše u Dugopoljcim kolunaši iste, gdje ih uprav deru.

U isto čoba, nepoznati zlikovci izsjekoše vino grad amerik ane. Trivunu Medaku iz Bukovića, koji bijaše uprav na rod nastao.

Tim zločincim do danas nije se u trag uslo. Oce kradje i zločinstva uprav su pripovied jedna! Sire se i uzimlju maha kao da i nema vlasti i zakona. Prava starinska vremena, kad je lupež blažen bio!

Odaslanstvo naročito obćine vodičke bilo je dneva tek, kod političke vlasti, da se prituži protiv izloženih izbornih listina. Dodjoše i na naše uredništvo. Vele da ih se saslušalo na zapisnik, nu da se ne nadaju ničenu, potšto da živu u obćini bezpravlja, a politička vlast kô da i ne misli odposlati svog izaslanika, da se o bezakonjima osvjedoči.

Neodobreni Sokolski pravilnik. Namjestništvo ne može da uzme na znanje naumljeno ustrojenje družtva "Hrvatski Sokol" sa sjedištem u Betini na druživa "Hrvatski Sokol" sa sjedištem u Betini na osnovi pravlinika podastrtog podneskom 31 januara t. 29. pače mora da na temelju §. 6. zakona o pravu udruživanja 15 novembra 1877. L. D. Z. br. 134 zabrani konstituiranje rečenog druživa, i to s razloga, jer praviink (§. 2 sl. č. i g.) predvidja primanje podmladka za vježbanje u gimnastici, koji po glasu čl. 9. sastoji od djece članova i nečlanova, što se protivi Naredbi c. k. ministarstva za bogoštovje i nastavu 25 oktobra 1873 (M. N. L. ar. 93) po kojoj deenici srednjih i pnekih škola ue smiju učestvovati ni kao članovi mi kao slušaoci (pohadjace) u družtvima, koja sastoje od osoba, što nisu učenici rečenih učiona.

Ovoliko i ovako namjesništvena odluka 16. veljače 1906 broj 4773.

Predhodnom sastanku na Risel koko iz pos

Predhodnom sastanku na Rieci, kako iz po uzdana izvora doznajemo, prisestvovali su g.g. za-stapnici Dulibić i Klaić posve slučajno. Oni su bili ua prolazku, pa ih je predsjednik zamolio da prisustvaju, što su oni i učinili, ali nisu ostali do avršetka.

Hrv. akad. družtvo "Zvonimir" u Beču, dne o. mj. imalo je svoju glavnu godišnju skup-

stinu, ua kojoj je po predlogu prijašujeg odbora izabran sliedeći novi: Predsjednik; cand. ing. Anto Stuparić, podpredsjednik cand. inr. Akrija Hamid Sahnović, prvi tajnik; stud. ing. Josip Sašek, taj-nik drugi stud. inr. Zlatko Sertić, blagajnik stud. phil. Roko Mišetić, knjižničar stud. phil. Em. Vouk, ovinar i gospodar stud. iur. Josip Giaconi jun.

Strukovni list za naše obćine. Zaista opaža

se velika potreba, da nase obćine sve bez razlike osnuju jedan strukovni list, jedno svoje glasilo. Autonomija kod nasih obćina je jedan hiser medju nasim pravima. Ali mi kao da nećemo nikako da pazimo na nj.
Koliko pitanja pravne naravi nastane, a mi ne umijemo da ih riešimo.
Obćinsko glasilo moralo bi donašati sve zabiloka jeda jeda obcinena positivijeho viseki jeda općinala positivijeho viseki jeda pos

Ocunsko glasilo moralo di donasati sve za-ključke vieća i obć. uprava, pa onda bi se u tom pogledu učila jedna obćina od druge. Tako gla-silo trebalo bi ujedno i Zem. Odboru. Na taj na-čin bi mogao Zem. Odbor svoj rad iznašati pred

chi ui mogao zem. Odbor svoj rad iznasati pred obćinstvo.

Stogod bi od Vlade došlo s obzirom na nako obćine, taj list bi morao domasati.

Ova noviua mogla bi biti i mjesečnik, a i tjednik, što bi bilo i odviše; nu bar 2 puta na mjesec da izlazi. U njoj ne bi smjelo biti članaka ine vrste, neg samo onih što se tiću obćinskih posala, niti kojekakvih dopisa i polemika, koje nisu najuže vezane sa bilo kojom obćinom.

Pitanje morao bi preuzeti grad Split dogovorno s drugim uačelnicima naših gradova i varoši, te ga uspješno riešiti, jer od potrebe.

Osim hrvatskih i srbskih obćina, mora se pozvati za to i zadarsku. jer ovim glasilom ima se branti autonomija naših obćina, koja je draga Hrvatu, kao i Srbinu i Talijancu.

Namiesništvo otvorilo je unis za nabavu raz-

Namiesnistvo otvorilo je upis za nabavu raz-nih sprava i alata uz obaljenu cieuu. Prednost će inati stromasnihi poljodjelci i to onim redom, kako će stizati prijave. Rok je prijavama do konca ožujka t. g. a moraju se slati preko poglavarstva. Potanji uvjeti nalaze se u "Objavitelju Dalma-tinskom"

"Pučki Glas", što izlazi u Zadru, u svom 6 "Prost Gias", sto Blazi u Zadra, u avom 6. broju t. g. preporučuje, da se zabrani seljaku sječa smreke, jer da mu je ista koristna. Još bi i ovo valjalo uraditi, da nam seljak još bolje skapa od gladi i da ga lugarija umete, gore nego što ga danas umeta.

Prava "Cr. Hrvatska" misli da može u zadirkivati. Za ovaj put neka joj je prosto, ali ako izvoli, nek nam javi i bit će poslužena kako treba.

GOSPODARSTVO

Goiimo povrće.

Mi, koji živemo u gradovima, svagdano

Gojimo povrće.

Mi, koji živemo u gradovima, svagdano opažamo nestašicu povrća. Da se ovoj doskoči, dovaža se povrće iz Italije i Gorice, koje daje liepu dobit onamošnjim predjelima. Kad vidimo krcate ladje kupusa, kumpira, luka, kapule, salate, cvjetaće itd. privezane uz našu obalu. tad ne znamo ino, nego se zagledati u nje i ujagmice raznositi, natječuć se, tko će prije da ugrabi po koji kg. Trgovina povrćem i vocem tako se je razvila sa susjednim našim pokrajinama i državama, te izgleda, kao da je Dalmacija pusta kao kakova Sahara. Istina je, koja se neda pobiti, da za gojenje povrća, hoće se u prvom redu vode, koja će zemljište natapati, bilo čestim kišama, bilo zaljevanjem.

S jeseni i s proljeća, hvala Bogu, kiša ima obilato, a o nestašici vode može da se govori samo preko ljeta. Nu, ako uzmemo da bi se gojenje povrća najbolje izplatilo u okolini gradova, tad valja da se sjetimo, da tu i preko ljeta ima vode i ako ne u velikoj mjeri, a ono barem u tolikoj, da bi se povrće moglo barem jednom na dan zaljevati. Koji je dakle uzrok, da se povrće kod nas ne goji u mjeri, da zadovolji svagdašnjoj potrebi? Odgovor nije težak, a taj je nasnemar s jedne strane, a ljubav za vinovom lozom s druge strane.

Velimo nemar, a to s razloga, što naše žene, koje živu u okolini gradova, ili većih varoša, izim posve riedke iznimke, posve su komodne. Njima je draže na ulici sa svojim drugaricama razgovarat se o lanjskom sniegu, nego li zaći u vrt, pak tu lašunićem mrdati. Naše majke, prije dalu kćerci iglicu u ruke, da nauče navezti kapicu, nego li da je nauči, kako će napraviti svoju lijicu, učiniti jarak i u nj zabosti sočivicu, kupus, luk, salatu, krumpir itd. Pravo je jedan ekonomista rekao o našim kaparicama: "Iglica, gladnica", a i jest tako. Djevojka od 18—20 godina, koja kapice radi po cijeli dan nema više od 40—50 para na dan, a da nauči ovu mudrost mora

joj posvetiti svu mladost. Ova svota nije dostatna ni da se ona sama zaodjene, a kamo prihrani i sebi miraz spravi.

Kod susjednih naroda nije ovako. Djevojka tezačke ruke šalje se da izuči zanat, a kad se je u istom uvježbala, tad ovaj joj služi da samo u dokonim casovima izbije paru za svoju preobuku. Ovim načinom odgajaju se djevojke za život, a ne za zanat.

Kod nas se, na žalost; naprotiv zbiva. Mi imamo mater težačke ruke, koja ne zna razlikovati sjeme od sjemena, biljku od biljke naših najprostijih povrća i voćaka. Kako onda možemo iziskivati, da nam ovakove žene budu prave domaćice i prave majke, koje će znati uzgajati svoj porod i već iz rana uliti mu u dušu pojam o radu, štednji i dobiti, prama onoj sv. Pisma: "U znoju lica svoga jesti ćeš kruh svoje.

Da se uvjerimo koliko je pak unosno vrtlarstvo, ne treba da idemo daleko. Zadjimo u kuće one nekolicine starinskih žena, koje su od svojih majka u vrtlarstvu upucene, pak će nam odmah biti jasno, kako se tu napređuje, a ne nazaduje, kako žena tu drži tri čoška kuće, a muž istom četvrti. U ovim kućama nema glada, a smoka ima redovito. Vidrić zelja, košarica blitve, malo svežauja rodakava ili rodakvica, etv većere i nadomirbe svih kutnjih potreba onog dana.

Da nam se dakle povrtlarstvo podigne, moramo u prvom redu nastojati, da naše kćeri u ovu granu narodne ekonomije zaljubimo i da ih naučimo sliediti stope naših starinskih majka, koje su znale cientiti majku zemlju i iz nje crpsti sve ono, što je za pokriće svagdanjih potreba u kući bilo nuždno.

Nije samo, da muž mora raditi za kutnji napredak, već tu mora da priseke i tre

pokriće svagdanjih potreba u kući bilo nuždno.

Nije samo, da muž mora raditi za kutnji napredak, već tu mora da utjeće i težačka žena.

Mogli bismo navesti sijaset primjera, gdje je žena svojim radom, a u prvom redu gojenjem povrća, podigla kaću svoju, ali to ne ćemo, jer smo uvjereni, da je to već svakom, pak i u našem gradu, dobro poznato. Hoće se dakle volje.

Da rećemo, neka težaci goje povrće, jer im i onako loza propada, ne ćemo, jer ne smijemo, pošto ćovjek — težak danas je pozvan da se bori, e da mu ne uzmanjka dosađanji prihod vinove loze, a to marnom obnovom vinograda, a žena drugarica njegova, neka mu bude pri ruci i nek mu osladi gorki trud, što mu ga je podnieti.

Mi prevaljujemo, ili bolje, upadamo u težku ekonomnu krizu, vazda goru i žalostniju nego li ikada do sada. Da joj odolimo, hoće nam se novca i to dosta, da ne rećemo, silu novca, za samu svagdanju prehranu, te smo stega usilovani, da ga tražimo, što no je rieć, i z drva i iz kamena. Kako nam gojenje povrća može u tomu pomoći, navesti ćemo u narednom broju.

ZADNJE VIESTI

- * Podržava se uporno glas, da će do koji dan i za Rieku bit imenovan kraljevski komesar.
- * Tursko-egipatski spor riešit će se mirno, će u turske čete, što sad zaposjedaju neka egipatska mjesta, opozvati.
- * Iz Petrograda javljaju, da će tamo doskoro započet jako senzacijonalna razprava. Radi se o njekim falsifikacijama raznih izprava o ukrcanom njezim laisinkacijama razini zeprava o ukreanom materijali, sto su ga za vrijeme rata kiljali kao da je to bilo poslano od samog ratnog ministarstva. Crveni je križ takodjer kompromitovaa u ovoj stvari, jer da je dozvolio prenos privatne robe pod svojom crvenom zastavom.
- * Generalni direktor željeznica na Vidi, ime-nom Ivanov, ubijen je na ulici iz puške. Ubojica
- * Papa je u nedjelju posvetio nove francuzke biskupe. Posvećenjem je upravljao kardinal Ram-polla. Prisutno je bilo svega do 3000 osoba. U ponedjeljak je papa primio nove biskupe i veliko predstavništvo francuzke kolonije u Rimu. U većer tog dana bio je u Vatikanu banket u počast no-
- * Njemački carski par slavio je u prošlu su-botu svoj srebrni pir, a u isto doba bilo je i vjen-čanje kneza Eitela Fritza.
- čanje kneza Estela Fritza.

 * Tajna je policija odkrila u jednoj armen-skoj kući nekoliko već gotavih bomba i mnogo dinamita, te potanku osnovu za atentat proti Sul-tanu. Ovome se odkriću daje velika važnost.
 - * U Kini traju još uviek napadaji na strance,
- * Izmedj Budimpešte i Sofije, uslied dogovo-ra obiju dotičnih vlada, bit će ustanovljena tele-

- * Nekidan je kod mjesta Ipeka došlo do rvava okršaja radi vjerskih stvari izmedj muslo-ana i kršćana. Četiri muslomana i tri kršćana ogiboše, više ib je ranjeno. U Ipeku pak bilo takodjer krvi i mrtvih glava radi otmice jedne jevojke sa strane jednog muslomana.
- "o Odgovor srbake vlade u pitanju carinskog spora zadovoljio je podpuno Austriju. Odmah će se preuzeti trgovački pregovori sa Srbijom. Sadašnji ugovor iztiče na 31. ožujka o. g. za to će se morat sklopiti trgovački prov zorij. Zatvor granice vriedi do sklopljenja novog ugovora i do odobraja pigova sa strane Skupštine. Kroz to vrieme bit će dozvoljene Srbiji neke polakšice.
- * U Kreti lako da dodje do nove pobune.
 U svim občinam tjera se žica propagande da se
 delegatima zaštitnih vlasti predadu peticije, koje
 traže pripojenje Krete Grčkoj.

* Švedska je vlada prikazala Ryksdagu na-ort zakona, koji se bavi izbornim pravom.

* Na 25 o. mj. socialisti su n Beču držali

- Na 25 o. mj. sociansti su u i necu orzani skupštinu, na kojoj su razpravljali o novoj izbo-noj reformi. Zastupnik Adler je naglasio, da treba ustati proti zahtjevu novog izbornog zakona, koji postavlja kao uvjet pravu glasa godinu dana sta-novanja u jednom mjestu.
- * Ministar Double kazao je, da će vlada provesti razstavu crkve od države unatoč kažnjivom odporu, koji izazivlje papinska enciklika.
- * Prigodom svog srebrenog pira car Wilim izjavio, da su vojska i mornarica njegova prva posljednja misao.
- * Parobrod družtva "Adria" "Mathias Corvinus", na putu za Genovu, potonuo je. Momčad se je spasila.

nase brzojavke

Beč 28. Zakon o novacima je sankcijoniran. — Ministarsko je vieće zaključilo, da se prihvate pregovori sa Srbijom.

Gospodska je kuća poprimila zakon o chekovnom saobraćaju.

Budimpešta, 27. Fejervary je odputovac u Beč, da bude primljen u audijenciju kod kralja.

Pariz, 28. U Mazamtou kod preuzimanja inventara crkava morala je posredovati artiljerija.

Petrograd, 28. Državna Duma sazvana je za 10. svibnja. Utisak ovog saziva u obće

Washington, 28. Uslied novih dogodjaja u Kini ovdje se drži, da je nuždno poduzeti vojničke mjere.

Budimpešta, 28. Andrassy je upravio ojim biračima pismo, u kojem opravdava držanje koalicije.

Manifest koalicije danas je objelodanjen.

Beč, 27. Pronevjeritelj Galley osudjen na sedam godina težke tamnice

Petrograd, 28. U Carskojem Selu dva generala uapšena radi veleizdaja.

Pariz, 28. Francuzka je odgovorila Maroku u poslu redarstvenog pitanja.

Poruke Uredništva

Vlč. g. Ot. fra Stanko Marušić most-Imotski. – Istini pa z most-Imotski. — Istini na čast izjavljujemo, da od Vas nismo nikad primili ikakvih dopisa ni iz onih ni iz drugih strana. Da ste nam zdravo!

Baćinac. Ono bi sada bilo već vandobno ti-skati. Unapried smo vam kao i do sad uviok pri-pravni ugoditi na korist onog težko izkušenog naroda. Živjeli!

Vlastnik, izdav. i odgovorni urednik: D.r VINKO SMOLČIĆ Tiskarnica Ivan Sfaglinatz — Šibenik.

Banca Commerciale # TRIESTINA

Uložke u Krunam uz uložničke Listove:

sa odkazom od 5 dana uz 2 4 , , , , , 15 , , , 3 0

Uložke u zlatnim Napoleonima ili u engl. funtim (šterlinam) uz uložničke Listove:

sa odkazom od 15 dana uz 2

NB. Za uložne listove sada u toku, novi ka-kamatnik ulazi u kriepost 15.0g Novembra i 10.0g Decembra o, g.; izdaje blagujničke doznačnice na lonosioca sa škadencom od 1 mjeseca uz kamat-visk od 11.0g.

od 1 /_{a'/o'} Banko-Ziro i Tekući račun. Valuta od dana nja, uz kamatnjak koji će se ustanoviti; obavlja uloženja, uz kamatnjak koji će se ustanoviti; obavlja inkasso mjestuh računa, mjenica glasećih na Trst. Beč, Budimpeštu, Prag i druge glavne gradove Monarhije, te plača domicile svojih korentista bez ikakvog trožka.

Izdaje uložne knjižice na štednju uz dobit

od 3 1/4/6. Zadaje uleżne znjance na stednju uz dobut od 13 1/4/6. Zadaje na zadaje na zadaje na zadaje na zadaje na zadaje na zadaje stoje na zadaje svojim korentistima deznaźnice na Beć, Aussig, Bielitz, Brno, Budimpestu, Carlshad, Cervignano, Cormons, Cernovicu, Eger, Ricku, Friedek, Gablonz, Goricu, Graz, Imsbruck, Klagenfurt, Larvy, Linz, Olomuc, Pilsen, Polu, Prag, Prossnitz, Dubrovnik, Solnograd (Salzbury), Split, Teplitz, Troppau, Warnsdorf, Becko-Novonjesto i druge glavne gradove Monarhije bez Ikakvog trokka, a na Inozemstvo po najbeljem dnevnom teśdju.
Izdaje Kreditne listove na sva mjesta Monarhije i luczemstva.

Izdaje **Kreditne listove** na sva mjesta Mo-narhije i Inozemstva. Bavi se **kupnjom** i **prodajom** deviza, valuta i

javnih papira.

Otvara kredite uz tovarne dokumente u Novi
Jork, London, Pariz, Hamburg itd. itd. uz umjereni kamatnjak.

Daje predujmove na vriednostne papire, robu warrants i tovarne dokumente uz uvjete, koje će

se ustanoviti. Daje **jamčevinu za carine** skladišta Kontira-nja (Contirungs-Lager).

Preuzimanje u pohranu i upravljanje:

U sobi sigurnosti, kaja pruža najneću garan-ciju proti kojoj mu drago pojibelji provale i vatre i kojoj je posvećen osobiti nadzor sa strane ban-kovnih organa, primaju se u pohranu vriednostni apiri, zlato, srebro i dragocienosti, uz poodjme unjele, te se na zahljev preuzima i upravljanje isili.

Osjeguraje vriednote proti gubitcim žriebanja BANCA COMMERCIALE TRIESTINA.

~DC- < DC- < DC- < DC-

Na prodaju dvie kuće u sred grada, a u širokoj ulici.

Obe su na tri poda, sa dućanima u prizemlju. Tko želi potanje obaviesti, neka se obrati gosp. Dani Petranoviću, učitelju mjestne gradjanske škole.

Zlatarija Antuna Vučića

Šibenik (Glavna ulica)

lzbor svakovrstnih zlatnih i srebrenih predmeta, kao i dragocjanih kamenâ. - Kupuje staro zlato i srebro uz najvišu cienu. - Veliki izbor liepih lantarija pravog kinežkog srebr

Skladište svih vrsti stakala za uzdržanje i poboljšanje vida, finih dalekozora, toplomjera, tla-komjera itd. - Primaju se i popravci uz najumjerenije ciene.

💻 Svaki trgovac, koji ne oglasuje svoju robu, ustupa mjesto svojim takmacima, koji oglasuju.

Sirite ..Hrvatsku Rieč"

boljeg i uspješnijeg medicinskog sapuna do davno prokušanog

BERGMANNOVA LIER-MLIEČNOG SAPUNA ====

(LILIENMILCHSEIFE)

od Bergmanna i dr., Tetschen na/L. kojim se njeguje koža, kojim se osobito uklanjaju s nje ljetne pjegice i s kojega lice dobiva nježnu boju.

Predplatno komad 80%para

u Drogariji Vinka Vučića - Šibenik.

LOZE

dalmatiuske, navrnute na amerikan-skoj podlozi, pripravlja za jesen g. 1906. za okuženo područje

PEČENKO I DRUG Komen - Primorsko.

Navrtei na rupestris monticola 1000 km. K 120 " " aramon×rupestris b.1 " . " . " 140 " " riparia×rupestris " . " . " 140

Naručbe primaju se do 31. sie-čaja g. 1906. - Sa naručbom zah-tjeva se 20 %, kapare. Tko želi baš svoju lozu, može poslati postom mladike srednje debeljine.

Štovanom obćinstvu preporučujem upo trebljavanje MAGAZINOVE SMREKOVAČE, koja okrjepljuje želudac, razgrijava živce zaustavlja proljev i lieči od groznice, tifusa hunjavice i t. d. Samo čista,

RISTA P. MAGAZINA Šibenik (Dalmacija).

WALLEST WAR Jadranska Banka

Bankovne prostorije u ulici Nicolò Macchiavelli, br. 26.

=== u Trstu ===

vapočela je svoje poslovanje, te

vapočela je svoje poslovanje, te
obavija sve bankovne i mjenične poslove: eskomptuje mjenice, daje predujmove
na vriednostne papire, kao i na robu lezeću
u javnim skladistima.

Kupuje i prodaje vriednostne papire
svake vrsti, devize, imozemni zlatni i srebrni
novać, te banknote, i unovčuje kupovne
izžriebane papire uz najpovoljnije uvjete.
Izdaje doznake na sva glavnija trzišta
monarkije i inozemstva, te otvara vjeresije
uz izprave (dokumente) ukrcavanja.

Prima novac na štedioničke knjižice u
tekući i giro račun.
Obavlja sve burzovne naloge najbrže i
najsavjestnije uz vrlo umjerene uvjete.
Posreduje i kouvertira hipoteke kod
prvih hipotekerih zavoda uz najniže uvjete.

>>XCCC+>>>XCCC+>>>XCCC+

VAŽNO ZA DJECU!

Jedan od najboljih načina, da se **djeca** sačuveju zdrava, da im se poboljša krn i ojačaju pluća jest davati im više puta na dan meda, ili sama, ili s kruhom i s mljekom. — Preporuča se i starijima proti

nazebam.

Cista naravskog meda po 60 novč. klg.
može se dobit samo kod

Vladimira Kulića.

677777777777

Drogarija Vinka Vučića Sibenik (prije A. Junakovića)

eporuča svoj bogato obskrbljeni predmetima iz gume, svakovrstnim najfinijih parfima i predmeta nuždnih za bolestnike.

ŠIVACIH STROJEVA "SINGER" IVAN GRIMANI - ŠIBENIK.

Pozor!

MAUTHNEROVO SJEMENJE

poznato od mnogo godina radi svoje vrstnoće.

Pravo Mauthnerovo sjemenje mora na svakom paketu imati ime: Mauthner.

Prodaje jedino GIULIO RAGANZINI — ŠIBENIK, Glavna ulica Preporuča suviše p. n. obćinstvu svoj dućan

gvoždjarije, kuhinjskih i porculanskih predmeta, staklarije i t. d.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA ŠIBENIK

-(Centrala u Dubrovníku i Podružnica u Zadru)-

HRVATSKA

na tekudi ili na ček račun. Preuzima viedanosne pagiro i ine vrieduote u pohranu. Preuzima u svrhu na-jenice, naputnice i čekove za našu državu i za juostranstvo.

Daje predujmove na vriednosne papire, zlatni i srebreni novac i robu.
Kupuje i predaje vriednosne papire i vriednote, naročito sve vrsti državnih i prisredaka, državnih zadužnica, željezničkih i indostrjitalni papira, založnica prioriobveznica, inostranskog novca u papiru. deviza, zlatnog i srebrenog novca naše

tetnii obveznica, inastranskog novca u papiru, deviza, zlatnog i srebrenog novca naše zemlje i inostranstva.

Unovčuje izvučene srečke, zadužnice i dospjele kupone, te nabavlja nove kuponske arke. Provadja osiguranje proti tečajnom gubitku ižriebanih srečaka i zadužnice.

Obavlja vinkulacija i devinkulacija svih vrsti vriednosnih papira, polaže vojničko-ženitbone i sve druge jamčevine u vriednosnim papirima, to provadja konversije.

Izvršuje izplate na svim mjestima naše i drugih država, te izdaje kreditna pisma.

Ezkomptira mjenice, saputnice i kupone vriednosnih papira. — Prodaje promese za sva uvčenja. — Obavlja bezplatno reviziju svih srečaka naše države i drugih u njoj dozvoljenih. — Osim toga obavljat će i sve ostale transakcije, koje zasjecaju u bankovnu struku, uz najpovoljuje uvjete. Sve potanje obaviesti daje rado usmeno i pismeno.

Mrvatska Vjeresijska Banka (Podružnica Šibenik).

Jedina hrvatska tvornica voštarnih sveća u šibeniku

Svoj k svome! - POZOR! - Svoj k svome!

Častim se javiti p. n. obćinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama, bratovštinama, da sam otvorio u ovom gradu

= tvornicu vostanih svieća. ===

Kod mene dobit se mogu izvrstne, a već od mnogih priznate u svim veličinama **zvieće od pravog pčelinjeg voska**, kao i finog crkvenog tamjana. Svaka i najmanja narućba p. u. mušterija prima se najspretnije,

te se obvezujem obaviti njihove naloge u što kraćem roku, obvezom najpomnije izradbe i uz najpovoljnije uvjete.

S velepoštovanjem

VLADIMIR KULIĆ

Sibenik (Dalmacija) Slavna ulica.

PROTI SLABOĆI DJECE I ODRASLIH proti plućnim bolestim, žliezdam, škrofolozi itd.

Prirodno bakalarovo ulje CLARKSOTT BR.S

zgotovljeno u Newfoundland-u

Ovo bakalarovo ulje, kcje propisuju prvi medicinski auktoriteti, mora se svim do sada poznatim vrstim predpostaviti; te i radi lake probave i ugodnog ukusa veoma je preporučeno u svim onim slučajevima, u kojim liečnik želi postici okrjepu cielog organizma, kao i povišenje tjelesne težine, poboljsanje sokova i čišćenje krvi.

- Čuvat se treba od naličnosti. -

Zahtjevati se mora naročito CLARKSON BR. $^{\rm S}$ ULJE OD BAKALARA.

- Ciena za svaku flašu Kr. 2. -

— Sandučić od 6 flaša Kr. 10. —

Glavno skladište za Dalmaciju, Hrvatsku, Bosnu Hercegovinu: C. RUGGERI, Ljekarna k sv. Anti od Padue

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTARNIH SVEĆA U ŠIBENIKU.

DIONIČKA GLAVNICA K 8000.000. Sjedište u TRSTU. ※CALCIUM CARBID※ KOD KUPNJE 100 KILOGRAMA St. OJI Kr. 25 franke Šibenik

Radnja u ŠIBENIKU.

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia.

PRIMISSIMA

netto težina (ne brutto za netto)

FRUSTO INCHIOSTRI - ŠIBENIK.